

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ПІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

*«Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики
сьогодення»*

6-7 червня 2022 року

Умань 2022

Рекомендовано до друку вченою радою факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва
(протокол № 6 від 16 червня 2022 року)

Редакційна колегія:

Нестерчук Ю.О. – д.е.н., професор, декан факультету економіки і підприємництва; **Непочатенко О.О.** – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Мальований М.І.** – д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Уманського НУС; **Прокопчук О.Т.** – д.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Лиса Н.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Власюк С.А.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Ролінський О.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Бечко П.К.** – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Гузар Б.С.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Мельник К.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Барабаш Л.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Бондаренко Н.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Колотуха С.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Улянич Ю.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Пташник С.А.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС.

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 6-7 червня 2022р. Уманський НУС. Умань. 176 с.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори надісланих матеріалів. Висловлені у цих матеріалах думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

Серед перспективних напрямів розвитку платіжних систем є: blockchain, роботизація і використання штучного інтелекту, подальший розвиток конкуренції, підвищення якості та спектру платіжних сервісів, забезпечення прозорості транзакцій, підвищення швидкості, гнучкості та безпеки платежів, цифровізація та плідна інтеграційна співпраця з міжнародними платіжними системами при розширенні географії транзакцій.

Отже, можна сказати, що на сучасному етапі платіжні системи все більше діджиталізуються та потребують удосконалення і підтримки. Впроваджуються новітні платіжні системи, що спеціалізуються виключно на електронних платежах. Вважаємо, що дане питання вимагає єдиної концепції та правил, для успішного розвитку в подальшому. Також необхідна підтримка з боку держави та Національного банку України. Але можна сказати, що концепція розвитку платіжної системи України є досить перспективною та інноваційною.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text> (дата звернення: 20.05.2022).
2. Закон України «Про платіжні послуги». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 23.05.2022).
3. Адабашев Т.К. До питання класифікації платіжних систем, що функціонують в Україні. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія «Економічна теорія та право». 2013. №2. С. 145.
4. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy> (дата звернення: 23.05.2022).

Ходжабаєв Ш.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Ролінський О.В.

к.е.н., доцент

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Власюк С.А.

к.е.н., доцент

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Уманський НУС

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Фінансові системи відіграють важливу роль для споживачів – як юридичних, так і фізичних осіб – оскільки вони з'єднують сучасні прагнення з економічними успіхами майбутнього. Історично фінансові системи

розвиваються через банківську індустрію через природу фіатних грошей. У цьому контексті забезпечення безпечної та надійної діяльності банків відповідає суспільним інтересам. Зрештою, банки керують заощадженнями, пропонують важливі послуги з переказу коштів та сплати зобов'язань, а також надають підприємницьким структурам можливість реалізувати свої економічні плани через кредит. Банківські органи сприяють цьому, визначаючи нормативно-правову базу, яка заохочує інновації, одночасно відстежуючи, щоб банки працювали відповідно до встановлених керівних принципів управління.

Функція фінансової стабільності здійснює моніторинг та аналіз надійності та стабільності системи фінансових послуг і в цьому процесі визначає осередки вразливості, які можуть підвищити ризики та знизити рівень стійкості системи. Ці ризики оцінюються з точки зору того, наскільки вони поширюються на фінансовий сектор, стаючи таким чином системним ризиком і, можливо, на реальну економіку. Моніторинг фінансової стабільності вимагає розуміння як традиційних, так і фінансових ринків, що розвиваються, співвідносяться один з одним і як вони пов'язані з економічними умовами [1].

Фінансова стабільність є основою підвищення стійкості фінансової системи в цілому та її складових від змін. Це досягається шляхом управління системними ризиками, які можуть вплинути на фінансову систему, щоб фінанси продовжували залишатися цінною пропозицією для споживачів у звичайні часи, залишаючись стійкими, коли виникають певні несправності.

Одними із індикаторів, за допомогою яких оцінюють ефективність фінансової стабільності банківської системи є принципи (рис. 1).

Загальні принципи стратегії забезпечення фінансової стабільності

- Принцип адаптивності та мобільності
- Принцип стратегічності та цілеспрямованості
- Принцип ієрархічності
- Принцип раціональності та економічного ефекту
- Принцип системності
- Принцип комплексності та взаємної узгодженості управління
- Принцип фінансової стійкості
- Принцип конкурентостійкості
- Принцип партисипативності та соціальної орієнтованості
- Принцип каузальності
- Принцип збалансованості
- Принцип інноваційності та розвитку
- Принцип довіри

Спеціальні принципи стратегії забезпечення фінансової стабільності

- Принцип завчасної обачності
- Принцип збалансованості прибутковості
- Принцип суспільної відповідальності
- Принцип економічної відповідальності
- Принцип надлишковості

Рис. 1. Принципи реалізації стратегії забезпечення фінансової стабільності банків [2]

Забезпечення моніторингу фінансової стабільності банківської системи ймовірно лише за умови комплексного, системного, стратегічного і оперативного державного регулювання та саморегулювання банківської діяльності, що забезпечить мінімізацію збитків та виконання комплексу дій щодо забезпечення надійності банку за рахунок дотримання інтересів різних груп клієнтів, насамперед, у частині своєчасного проведення розрахунків за їх дорученнями та отримання готівкових грошових коштів з їх власних рахунків [3].

Удосконаленню фінансової стабільності банківської системи сприятиме розробка адаптивного механізму до визначених основних принципів, перелік яких мінливий, що надає можливість спрогнозувати наслідки впливу як зовнішніх, так і внутрішніх фінансових впливів на банківську систему України.

Отже, фінансова стабільність банківської системи – це стан, коли потенційні системні ризики пом'якшуються, щоб дозволити споживачам фінансів, як фізичним, так і юридичним особам, переслідувати життєздатні економічні цілі, уникаючи збоїв у безперебійному функціонуванні самої фінансової системи, які можуть негативно вплинути на решту економіки.

Список використаних джерел

1. Bukhtiarova A., Semenog A., Razinkova M., Nebaba N. and Antoni Haber J. (2020). Assessment of financial monitoring efficiency in the banking system of Ukraine. *Banks and Bank Systems*, 15(1), 98-106.

2. Коваленко В. В., Радова Н.В. Моніторинг фінансової стабільності банківської системи України / *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 2 (19). С. 321-330.

3. Клюско Л.А. Антикризовий банківський менеджмент як інструмент управління економічною безпекою кредитних установ / *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2009. №2. URL : https://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvse/02_2009/09klabku.pdf

Шевчук О.І., студентка
Державний податковий університет

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ В КОНТЕКСТІ ПОСИЛЕННЯ ДІЄВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Фінансова політика є важливою складовою частиною економічної політики держави. Головним і першочерговим завданням державної фінансової політики в Україні є збільшення фінансових ресурсів на основі зростання базових чинників формування ВВП. В умовах сьогодення особливого значення набуває контроль за використанням державних фінансових ресурсів, адже система фінансового контролю є двигуном якісних змін у всій економіці України.

Державний фінансовий контроль - комплекс цілеспрямованих заходів органів, їх підрозділів чи службових осіб, які здійснюють державний фінансовий контроль у межах повноважень, встановлених законодавством